

СЕКЦІЯ 14. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ ВИКЛАДАЧА В СЕРЕДОВИЩІ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ

Березенська С.М.

Харківський торговельно-економічний інституту КНТЕУ, м. Харків

Впровадження в навчальний процес ВНЗ технологій електронного навчання (e-learning) обумовлене досягненнями у розвитку сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. Більше того, сьогодення вимагає активного впровадження навчальний процес технологій електронної педагогіки, які мають змінити не лише навчальний контент, організаційні форми, методи навчання і т.д. – змінитися має викладач, відмовившись від стереотипу «трансляція знань – їх контроль» на користь тьюторства та наставництва. В навчальному середовищі e-learning, де центром стає той, кого навчають, основна роль викладача полягає не в подачі навчального матеріалу, а в організації навчального середовища та в керівництві студентами в процесі навчальної діяльності. В зв'язку з цим виділяють шість основних рівнів взаємодії, які мають бути організовані викладачем:

- взаємодія студента з навчальним контентом;
- синхронна та асинхронна взаємодія викладача зі студентом;
- взаємодія між навчальними матеріалами курсу;
- взаємодія викладача із навчальними матеріалами;
- взаємодія між студентами, як мотивуючий фактор;
- взаємодія між викладачами для обміну досвідом.

І в процесі цієї взаємодії, і в процесі її організації викладачу відводяться ролі супроводжувачого, модератора та посередника. Але при цьому на кожному етапі навчального процесу відбувається певна трансформація цих ролей в таких питаннях, як розробка навчального контенту та організація доступу студентів до нього, вибір засобів спілкування і взаємодії між учасниками навчального процесу, визначення методів оцінювання навчальних досягнень тощо.

Так, на етапі підготовки навчальної дисципліни до вивчення в електронному середовищі викладач зосереджений на плануванні діяльності, яке полягає у виборі навчального контенту, підборі завдань, організації спільних занять та проектів для всього курсу, визначенні контрольних термінів та ін.

Найбільш активною роль тьютора (наставника) є під час вивчення навчальної дисципліни (проходження електронного курсу). Саме на цьому етапі викладач має забезпечити постійний моніторинг процесу навчання, вирішення проблемних питань, контроль за роботою студентів, організацію зворотного зв'язку. Крім того, на викладача покладається обов'язок ефективної організації синхронних видів діяльності студентів за допомогою навчальних on-line інструментів та елементів електронного курсу.

Після вивчення навчальної дисципліни роль викладача трансформується у полягає у визначенні успіхів студентів, аналізі результатів навчального процесу, корегуванні (а можливо і заміні) деяких електронних матеріалів та (або) інструментів навчання.